

Dialogo met natuurorganisaties brengt nieuwe vormen natuurbeheer

Bestaande vooroordelen wegwerken om vervolgens samen een nieuwe vorm van natuurbeheer werkelijkheid te laten worden. Daaraan werken twee netwerken in de veehouderij. Beide zijn de dialoog aangegaan met natuurbeschermingsorganisaties en boeken succes door stug vol te houden.

Inbreken in bestaande natuurorganisaties. Zo noemt Willie Oosterveld de actie van hem en zijn medeboeren van het netwerk Particulier natuurbeheer Reiderwolde. Zij hebben 250 hectare landbouwgrond nabij Groningen gekocht om er natuur van te maken. Al vanaf de eerste plannen zijn de ondernemers zich ervan bewust dat zij bestaande verhoudingen open breken. Het gebied ligt ingeklemd tussen een natuurterrein van het Groninger Landschap en van Staatsbosbeheer en vormde de ontbrekende schakel tussen beide gebieden. De natuurorganisaties wilden dit hele terrein, van zo'n 900 hectare, laten begrazen en nu hebben ze de boeren tussen zich in.

Dat is voor de bestaande natuurorganisaties even wennen. De boeren beseffen dan ook dat het van hun eigen opstelling afhangt hoe de samenwerking verloopt. 'We moeten niet het idee hebben dat wij alles al weten en gewoon onze eigen gang kunnen gaan. Dan zijn we totaal verkeerd bezig. Staatsbosbeheer en het Groninger Landschap hebben een geweldige knowhow. Je moet elkaar respecteren, elkaars pluspunten waarderen en de inzichten en doelstellingen met elkaar bespreken.'

>> Mensen met invloed

Was het bij de boeren van Reiderwolde direct helder met wie ze om de tafel moesten, voor de deelnemers aan netwerk "Melken in de natuur" lag dat anders. Iedere deelnemer wilde een rendabel bedrijf starten met melkkoeien in een natuurgebied. Maar het plan uitdenken wil nog niet zeggen dat de natuurbeherende organisaties volledig bereid zijn om mee te werken. Contacten met mensen binnen dergelijke organisaties waren er wel. Maar het bleken niet de juiste mensen te zijn. Harry Kortstee, begeleider van dit netwerk: 'Als je iets vernieuwends wil, moet je bekijken of dat in die organisatie vernieuwend is, en dan heb je beleidsbepalende mensen nodig die het idee zien zitten. Mensen die invloed hebben om het idee uit te dragen.'

Deze leerervaring resulteerde erin dat het netwerk de directeuren en andere topmensen van de natuurbeherende organisaties bijeenbracht in een gezamenlijke workshop, in een veilige omgeving. Dit bleek een meesterzet. Hier werd duidelijk dat de oude vooroordelen nog steeds

Van links naar rechts: Willie Oosterveld, Hemmo Bolhuis, Ab van Middelkoop van netwerk Particulier natuurbeheer Reiderwolde.

leven, dat nieuwe rollen nog onvoldoende werden (h)erkend. Dat natuurorganisaties dachten dat de agrariërs wel van alles beloven maar het niet waar maken, omdat ze uiteindelijk het bedrijfsbelang toch voor het natuurbelang laten gaan. Tegelijkertijd kwam naar voren dat de natuurorganisaties hun natuurdoelstellingen niet halen, onder ander bij weidevogels. Bovendien worden de kosten steeds hoger en ze voorzagen dat de maatschappij dat op termijn niet zou willen betalen. Op dat moment konden de boeren duidelijk maken dat er wel degelijk boeren zijn die voor natuur willen gaan en dat goedkoper kunnen doen dan de natuurinstanties. Maar zelfs als dat inzicht er is, dan blijkt het toch het beste te zijn de plannen te ontwikkelen met de natuurorganisatie samen, in dialoog. Het netwerk is in april 2007 afgerond. De boeren gaan ieder verder in hun pogingen melkvee te houden in de natuur.